



Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Sosiaali- ja terveysyksikkö

Jyväskylän kaupunki
Sosiaali- ja terveyslautakunta
kirjaamo@jyvaskyla.fi

Valvontapäätös

Asia

Akseli ja Elina -yksikön valvonta-asian päättäminen. Yksikkö on Jyväskylän kaupungin tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa toteutetaan pääosin lyhytaikaishoitoa.

Aluehallintovirasto on velvoittanut päätöksellään 24.11.2021 Jyväskylän kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan huolehtimaan 31.12.2021 mennessä siitä, että Akseli ja Elina -yksikössä on yöaikaan asiakkaiden hoidon tarvetta vastaava määrä hoitohenkilöstöä asiakasturvallisuuden varmistamiseksi. Yksikössä on tullut varmistua siitä, että yöaikaan yksikössä työskentelee neljä hoitajaa aina, kun yksikön eri kerroksissa on asiakkaita. Lisäksi yksikön asiakasturvallisuutta on tullut vahvistaa ottamalla käyttöön teknologisia ratkaisuja.

Päätöksessä aluehallintovirasto on antanut Jyväskylän kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnalle huomautuksen yksikön henkilöstön osaamispuutteiden vuoksi. Lisäksi huomautus on annettu yksikön palveluesihenkilölle omavalvonnassa ilmenneiden puutteiden vuoksi.

Päätöksessä aluehallintovirasto on kiinnittänyt huomiota yksikön lääkehoitoprosessien, toimintayksikön johtamisen ja kirjaamisen asianmukaisuuteen. Lisäksi päätöksessä on kiinnitetty huomiota



omaishoidon tuen asiakkaiden omatyöntekijöiden suureen asiakasmäärään.

Asiassa saadut selvitykset

Jyväskylän kaupunki on toimittanut aluehallintovirastoon 3.12.2021 väliaikatietoa yksikössä tehdyistä toimenpiteistä. Tuolloin on sovittu, että neljäs yöhoitaja saadaan yksikköön 10.1.2022 alkaneen työvuorosuunnittelujakson alusta.

Asiassa pidettiin yhteinen valvontakokous 18.1.2022, jossa käytiin läpi yksikössä valvontapäätöksen perusteella tehdyt sekä vireillä olevat toimenpiteet ja todettiin niiden olevan asianmukaisia sekä riittäviä. Aluehallintovirastoon toimitettiin kokouksessa käsitelty poikkeamailmoitusten ohje (päivitetty 19.1.2022), yksikön koulutussuunnitelma, henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset ja lääkehoitoprosessin kuvaus.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksymä toimenpidesuunnitelma toimitettiin aluehallintovirastoon 28.1.2022.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että Jyväskylän kaupunki on toiminut Akseli ja Elina -yksikön valvonta-asiassa 24.11.2021 annetun valvontapäätöksen mukaisesti. Valvonta-asian käsittely voidaan täten päättää.

PERUSTELUT

Aluehallintovirastoon toimitetun toimenpidesuunnitelman mukaan yksikköön on lisätty kaksi lähihoitajan toimea, jotta henkilöstöresurssi neljän yöaikaisen hoitajan osalta saadaan toteutettua. Yksikön yksi kerros on ollut suljettuna henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi.

Yksikössä on aloitettu työajan seuranta yövuorojen aikana. Tavoitteena on selvittää sitä, paljonko on tilanteita, joissa kaksi



hoitajaa hoitaa yhtä asiakasta, jolloin kerrokset ovat ilman hoitajan läsnäoloa. Yöhoidon tehtävänkuvaa on tarkennettu. Sen mukaan parityönä tehtävät asiakastilanteet tulee perustella erikseen sekä kirjata asiakastietoihin.

Asiakasturvallisuuden vahvistamiseksi yksikköön on hankittu liiketunnistimia joulukuussa 2021 ja ovihälyttimet asukashuoneiden oviin tammikuussa 2022. Asiakkaiden käyttöön on hankittu ns. pehmeitä hoitajakutsupainikkeita helpottamaan painikkeen käyttöä silloin, kun motoriikassa on heikentymistä. Lisäksi yksikköön hankitaan call unit -yksiköitä, joiden kautta saadaan tarvittaessa puheyhteys asiakkaaseen.

Henkilöstön osaamiskartoitus on tehty ja sen perusteella on muodostettu koulutussuunnitelma. Koulutukset toteutetaan kevään 2022 aikana. Henkilöstön osaamisen tasosta huolehditaan jatkossa kehityskeskustelujen ja koulutussuunnitelmien avulla. Yksikön varaushoitaja varmistaa ennen asiakkaan tuloa, että yksikön henkilöstöllä on riittävä osaaminen sekä esimerkiksi lääkinnällisten laitteiden osalta edellytetty koulutus asiakkaan hoitamiseen. Yksikössä on käyty läpi luvanvaraiset hoitotoimenpiteet sekä lääkinnälliset laitteet. Laiteajokorttilistat on päivitetty.

Yksikön omavalvontaa ja erityisesti riskinhallintaa sekä laadunvarmistusta on kehitetty päivittämällä ohje poikkeamailmoitusten tekemiseen ja varmistamalla toimintakäytännöistä. Koulutukset poikkeamailmoitusten käsittelystä vastaaville sekä koko henkilöstölle toteutetaan viimeistään helmikuun 2022 aikana. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, mitä ovat toimenpiteet poikkeaman johdosta ja kuinka vastaava tapahtuma voidaan jatkossa ehkäistä.

Yksikön lääkehoitoprosessi on kuvattu kliinisen hoitotyön asiantuntijan toimesta ja se on käyty läpi myös henkilöstön kanssa lääkitysturvallisuuden vahvistamiseksi. Lääkehoidon vastuut on selkeästi määritelty ja riskitilanteet tunnistettu. Selvityksen mukaan palvelupäällikkö sopii ikääntyneiden palvelujen lääkäreiden kanssa



kokouksen, jossa käydään läpi lääkärin rooli yksikön asiakkaiden lääkehoidossa. Lisäksi farmaseutin kanssa sovitaan käytännöt asiakkaiden lääkehoidon kokonaisarviointien tekemisestä.

Yksikön henkilöstön tehtäväkuvat sekä kaikki toimintaohjeet tarkastetaan viimeistään kevään 2022 kuluessa. Asiakkaiden omahoitajan tehtävät arvioidaan sekä määritellään uudelleen tehtäväkuvien päivityksen yhteydessä. Omahoitajalla yksikössä tarkoitetaan myös vuorokohtaisesti nimettyä asiakkaan hoidosta vastaavaa hoitajaa. Pääsääntöisesti asiakkaan omahoitajalla asumispalveluyksikössä tarkoitetaan hoitajaa, joka vastaa mm. hoito- ja palvelusuunnitelmien laatimisesta ja omaisyhteistyöstä. Nämä määrittelyt sekä tehtäväkuvat tarkennetaan. Kaikki yksikön sisäiset ohjeet päivitetään. Erylistä huomiota kiinnitetään siihen, että ohjeet ovat selkeät ja eri ammattiryhmien välinen työnjako on selvä.

Yksikköön on rekrytoitu uusi palveluesimies, joka on aloittanut tehtävässään 1.2.2022. Lisäksi uutena tehtävänä on rekrytoitu ohjaaja, jonka tehtävänä on mm. toimia varaushoitajan työparina ja vastata asiakas- sekä omaisyhteistyöstä. Ohjaajan aloitettua tehtävässään varaushoitajan työaika vapautuu yksikön palveluesimiehen sijaistamiseen sekä tarvittaessa tukemiseen. Varaushoitaja on nimetty palveluesimiehen sijainen. Ohjaajan tehtäväkuva tarkentuu kevään 2022 aikana.

Yksikön asiakastietojen säilyttämisen käytännöt ja niiden toimivuus sekä riskit arvioidaan kevään 2022 aikana. Hoitohenkilöstön tietokoneiden määrää lisätään kirjaamisen sujuvoittamiseksi. Tietojen kirjaamisen ja tiedon siirtämisen vastuut määritellään, mikä vahvistaa asiakasturvallisuutta asiakkaan saapuessa yksikköön tai siirtyessä sen sisällä toiseen kerrokseen.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan laadittu toimenpidesuunnitelma on selkeä ja kattava. Suunnitelmassa on määritelty aikataulut toimenpiteille sekä niiden seurannasta vastaavat henkilöt.



Jyväskylän kaupungin valvontakoordinaattorit ovat seuranneet yksikön toiminnan toimenpidesuunnitelman laatimista sekä sen toteutumista tiiviisti. Tammikuussa 2022 tapaamiset toteutuivat viikoittain.

Lisäksi OIVA-keskuksessa toteutetaan työajanseuranta, jonka kautta selvitetään omaishoidon tuen palveluohjaajien työajan jakautumista uusien hakemusten käsittelyyn ja omaishoidon tuen asiakkaiden asioiden hoitamiseen. Työajanseurannan perusteella arvioidaan tarvittava henkilöstöresurssin lisäys sekä muut toimenpiteet, jotta palveluohjaajat voivat vastata sosiaalihuoltolain 42 §:n mukaisen omatyöntekijän tehtävästä lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan Jyväskylän kaupunki on toiminut aluehallintoviraston määräyksen sekä päätöksessä annetun ohjauksen mukaisesti. Valvonta-asian käsittely voidaan siten päättää.

Sovelletut säännökset

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 21 §, 36 §, 39 §, 42 §, 47 §,

Sosiaalihuoltolaki (710/1982) 56 §

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
7 §, 14 §, 17 §

Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015) 4–5 §

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) 16 §, 19–20 §, 23 §

Muutoksenhaku

Tähän valvonnan lopettamispäätökseen ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 § huomioon ottaen hakea muutosta valittamalla.



Lisätietoja

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Jaana Aarnio, puh. 0295 018 576 tai jaana.aarnio@avi.fi

Lakimies

Kreetta Pölönen

Ylitarkastaja

Jaana Aarnio

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

Päätös

Jyväskylän kaupunki, sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi

Maarit Raappana, palvelujohtaja Jyväskylän kaupunki
Anna-Liisa Heiskala, palvelupäällikkö Jyväskylän kaupunki
Tommi Heikka, palveluesimies Jyväskylän kaupunki
Akseli ja Elinan henkilöstö
Valvontakoordinaattorit, Jyväskylän kaupunki
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

Suoritemaksu

Maksuton päätös

Tämä asiakirja LSSAVI/7919/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/7919/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pölönen Kreetta 10.02.2022 13:44

Esittelijä Aarnio Jaana 10.02.2022 13:21